

การศึกษการใช้โปรแกรมการจัดการกับอาการหิวแหว่ต่อลักษณะและความรุนแรง
ของอาการหิวแหว่ในผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์

นางณิชนันต์ จินดาพล

โครงการศึกษาอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2552

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A STUDY OF USING SYMPTOM MANAGEMENT PROGRAM ON CHARACTERISTICS
AND SEVERITY OF AUDITORY HALLUCINATION IN SCHIZOPHRENIC PATIENTS,
SAKAEORACHANAKARINDRA PSYCHIATRIC HOSPITAL

Mrs. Nitchagan chindapon

An Independent Project Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Nursing Science Program in
Mental Health and Psychiatric Nursing
Faculty of Nursing
Chulalongkorn University
Academic year 2009
Copyright of Chulalongkorn University

I 2477951

หัวข้อโครงการศึกษาอิสระ

การศึกษาการใช้โปรแกรมการจัดการกับอาการหูแว่วต่อ
ลักษณะและความรุนแรงของอาการหูแว่วในผู้ป่วยจิตเภท
โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์

โดย

นางณิชกานต์ จินดาพล

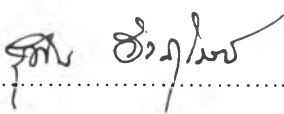
สาขาวิชา

การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช

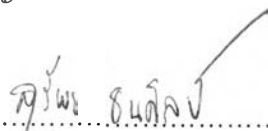
อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ

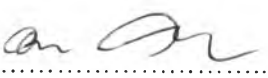
รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย

คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับโครงการศึกษาอิสระ
ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาพยาบาลศาสตรบัณฑิต

..... คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ร.ต.อ.หญิง ดร. ยุพิน อังสุโรจน์)

คณะกรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระ

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุวีพร ธนศิลป์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระ
(รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย)

..... กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(นางสาวชลพร กองคำ)

ณชกานต์ จินดาพล : การศึกษาการใช้โปรแกรมการจัดการกับอาการหูแว่วต่อลักษณะและความรุนแรงของอาการหูแว่วในผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้ว-ราชนครินทร์ (A STUDY OF USING SYMPTOM MANAGEMENT PROGRAM ON CHARACTERISTICS AND SEVERITY OF AUDITORY HALLUCINATION IN SCHIZOPHRENIC PATIENTS, SAKAEORACHANAKARINDRA PSYCHIATRIC HOSPITAL) อาจารย์ที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์ ดร. อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย, .98..หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเปรียบเทียบลักษณะและความรุนแรงของอาการหูแว่วในผู้ป่วยจิตเภท ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการจัดการกับอาการหูแว่ว กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ป่วยจิตเภทที่มีอาการหูแว่วจำนวน 20 คน ซึ่งคัดเลือกตามคุณสมบัติที่กำหนด เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ โปรแกรมการจัดการกับอาการหูแว่วในผู้ป่วยจิตเภท ซึ่งพัฒนาตามแนวคิด การจัดการกับอาการ ของ Dodd (2001) และแบบประเมินลักษณะและความรุนแรงของอาการหูแว่ว โดยได้ผ่านการตรวจสอบความตรงของเนื้อหาโดยผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 ท่าน ค่าความเที่ยงของแบบประเมินโดยการคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) มีค่าเท่ากับ .80 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาโดยค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (Paired t-test)

ผลการศึกษาที่สำคัญ สรุปได้ดังนี้

ลักษณะและความรุนแรงของอาการหูแว่วของผู้ป่วยจิตเภทหลังได้รับโปรแกรมการจัดการกับอาการหูแว่วมีระดับต่ำกว่าก่อนได้รับโปรแกรมการจัดการกับอาการหูแว่ว อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

สาขาวิชา..การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช..
ปีการศึกษา.....2552.....

ลายมือชื่อนิสิต.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

5177808036 : MAJOR MENTAL HEALTH AND PSYCHIATRIC NURSING
KEYWORD: SYMPTOM MANAGEMENT PROGRAM / CHARACTERISTICS AND
SEVERITY OF AUDITORY HALLUCINATION / SCHIZOPHRENIC PATIENTS.

NITCHAGAN CHINDAPON: A STUDY OF USING SYMPTOM MANAGEMENT
PROGRAM ON CHARACTERISTICS AND SEVERITY OF AUDITORY
HALLUCINATION IN SCHIZOPHRENIC PATIENTS,
SAKAEORACHANAKARINDRA PSYCHIATRIC HOSPITAL. ADVISOR:
ASSOC.PROF.ORAPHUN LUEBOONTHAVATCHAI. Ph.D., ...98....pp.

The purpose of this study was to compare characteristics and severity of auditory hallucination in schizophrenic patients before and after receiving symptom management program. The sample consisted of 20 schizophrenic patients who met the inclusion criteria. The instruments for this study were symptom management program which developed from the model of symptom management (Dodd, 2001) and characteristics of auditory hallucination questionnaire (CAHQ) to assess the characteristics and severity of their auditory hallucination. These instruments were tested for content validity by three experts. The reliability of questionnaire was .80 by Cronbach's alpha coefficient. The study data were analyzed using mean, standard deviation and paired t-test.

The major finding was as follows :

Characteristics and severity of auditory hallucination in schizophrenic patients after using symptom management program was significantly lower than before using this program at the .05 level

Field of Study : Mental Health and Psychiatric Nursing...

Student's Signature : *Nitchagan Chindapon*

Academic Year : .....2009.....

Advisor's Signature : *Oraphun Lueboonthavatchai*

กิตติกรรมประกาศ

โครงการศึกษาอิสระฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาของ รองศาสตราจารย์ ดร.อรพรรณ ลือบุญธวัชชัย อาจารย์ที่ปรึกษาโครงการศึกษาอิสระผู้ซึ่งให้ความรู้ ชี้แนะแนวทาง ให้คำปรึกษา เอาใจใส่และให้กำลังใจตลอดมา ตลอดจนให้แนวคิดต่อการพัฒนาตนเองในวิชาชีพพยาบาล เป็นแบบอย่างของพยาบาลผู้พัฒนาตนเอง พัฒนาศาสตร์ให้ก้าวหน้าทัดเทียมกับวิชาชีพอื่นอย่างภาคภูมิใจ ผู้ศึกษาจะยึดเป็นแบบอย่างในการดำเนินชีวิตในวิชาชีพพยาบาลไปตลอด ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร. สุวีพร ธนศิลป์ ประธานสอบโครงการศึกษาอิสระ และอาจารย์ชลพร กองคำ กรรมการสอบโครงการศึกษาอิสระที่ให้คำแนะนำ และข้อเสนอแนะในการแก้ไขโครงการศึกษาอิสระให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณอาจารย์ธิดารัตน์ คณิงเพียร อาจารย์ณัฐกานต์ ใจบุญ นายแพทย์กรกต สัจจารักษ์ ที่ได้กรุณาตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา อนุญาตให้ใช้เครื่องมือในการศึกษาและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาคั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ หัวหน้ากลุ่มการพยาบาล โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้ว ราชนครินทร์ ที่ให้โอกาสศึกษา และอำนวยความสะดวกในการศึกษาในทุก ๆ เรื่อง ขอขอบคุณทุกคน รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องที่ได้ให้ความร่วมมือ ให้กำลังใจและอำนวยความสะดวกแก่ผู้ศึกษาเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณเจ้าหน้าที่คณะพยาบาลศาสตร์ทุกท่าน ที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการติดต่อเอกสารในการดำเนินการศึกษา ขอขอบคุณ พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อนร่วมรุ่นทุกคนทั้งหลักสูตรในเวลา และนอกเวลาที่ได้ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจแก่ผู้ศึกษา

ขอกราบขอบพระคุณ ครอบครัว อุปราษ และครอบครัวจินดาพล ที่ให้การดูแลและให้กำลังใจ ขอขอบคุณคุณสืบสกุล จินดาพล สามี ที่ช่วยดูแลให้กำลังใจ และช่วยเหลือผู้ศึกษาตลอดมาจนบรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาในครั้งนี้

ท้ายสุดนี้คุณค่าและประโยชน์ที่มีในโครงการศึกษาอิสระ ผู้ศึกษาขอมอบแด่กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้ดูแลผู้ป่วยจิตเวช และผู้ป่วยจิตเวชทุกท่าน ขอให้มีความสุขภาพแข็งแรงตลอดไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	6
แนวเหตุผลและสมมติฐานการศึกษา.....	6
ขอบเขตการศึกษา.....	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการศึกษา.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	12
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
แนวคิดเกี่ยวกับโรคจิตเภท.....	14
อาการประสาทหลอน.....	19
แนวคิดกับการจัดการอาการหูแว่ว.....	24
โปรแกรมการจัดการกับอาการหูแว่วต่อลักษณะและความรุนแรง.....	32
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
3 วิธีดำเนินการศึกษา.....	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	41
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	42
ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา.....	50
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	62

บทที่	หน้า
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
5 สรุปผลการศึกษา อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	70
สรุปผลการศึกษา.....	73
อภิปรายผล.....	73
ข้อเสนอแนะ.....	76
รายการอ้างอิง.....	77
ภาคผนวก.....	83
ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ.....	84
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา.....	86
ประวัติผู้เขียนโครงการศึกษาอิสระ.....	98

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ตารางแสดงแผนการดำเนินโปรแกรมการจัดการกับอาการหูแว่วต่อลักษณะและความรุนแรงของอาการหูแว่วในผู้ป่วยจิตเภท โรงพยาบาลจิตเวชสระแก้วราชนครินทร์.....	52
2	จำนวน ร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม เพศ อายุ ศาสนา สถานภาพสมรส.....	65
3	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน.....	66
4	จำนวนร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามผู้ให้การดูแลเมื่อเจ็บป่วยระยะเวลาในการเจ็บป่วยทางจิต จำนวนครั้งของการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาล.....	67
5	เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนลักษณะและความรุนแรงของอาการหูแว่วของผู้ป่วยจิตเภท จำแนกรายชื่อ ก่อนและหลังการใช้โปรแกรมการจัดการกับอาการหูแว่ว.....	68